

Jeims

Nauna ti Jeims hani teka kahikahi Jises Kraiss

Kakain ti haxewai teik pepa ie

Jeims tai teik pas ie sai ahang 30 muhin ti Jises moih aliawa ape Haeu waxi i hani tesol tonan. Jeims i tel masiwi ti teka kahikahi Jises ti Jerusalem. Kilan seilon ukek i tel ti ukale Jises. I tai teik pas ie hani teka kahikahi Jises lato toto tesol tesol ti tehu pon ie. Lato sos silahota nake teka laha watakai Kraiss axi lato kawatan tenen tenen. Aile ape Jeims tai hakui lato lehe namilolato i xox tatale ti Haeu. Jeims tin i kakak sale saun ka kaha teka kahikahi Jises puas usiwa. I hanamena kaha ka namilokaha hani Haeu salan xoxoan na kaha kola soliai pupuasakaha.

1 ¹Teik pas ie tataiak nga Jeims tel unau i Haeu ma Jises Kraiss tel Masiwi.

Amuam tetak haniwa amuto teka kahikahi Jises, amuto to sisilahota tesol tesol ti tehu pon itan ie.

Haxoxoa namil hani Haeu leili taun ti totohong ma kawatan

²Teka akikik ti Jises Kraiss, na totohong ma kawatan tenen tenen tunahi amuto, amuke hawanewa. ³Amuto tioi kewak, na amuto waxaini hatesol totohong ma kawatan ien hetekie amuam he tiamuto, i hakui aheke xoxoi namilomuto ti Haeu. ⁴Aile ape xoini tatalewa tesol waliko ien lehe namilomuto i xox eliel hawane ti Haeu ape amuto sohot seilon sawisawin wanen haponowiai namilon.

⁵Na tel ti amuto tap anesoan ti aweisali Haeu ma i kum tioi sale xoiniai totohong ma kawatan na i tunahi i, kameiwa Haeu, i kum kahilol. Lawe i amuam ti haniamuto. ⁶Ti na o kamei Haeu, namilom kewa xoxoan, tap namil ti kakapax. Seilon tenen ti kakapax i masin topang tua usiusi tuhi aupol. ⁷Ti na o seilon ti kakapax, kum nam ukekek Haeu axi

o tenen waliko ti na o kamei i. ⁸O seilon tenen namilom huaik. O kum hamalum uke ti lawe waliko na o aile.

⁹Amuto teteka kahikahi Jises tap soxi teka seilon liai paxai wasi amuto, amuamua. Haeu namiloi ukek amuto seilon tuah nake amuto tetan. ¹⁰Ape amuto teka kahikahi Jises Krai kilan soxi, amuamua ti Haeu teheni amuto ti amuto hanasanasake kilai soxi ien. Pake amuto tapo masin palawai pata ti i aiol. ¹¹Ti alon kekewa i mani haiole teik palawa. Solian tetan i tapo ape i put. Tin masin tel seilon ti kilan soxi, i to puas luhuluh ti i mat salili hatapo hatesol soxian.

¹²Amuamua na amuto angiamat ti kaui kawatan ma totohong nake i kola hani Haeu ka namilomuto xoxoan tetan. Ape Haeu hatona amuto kapin lian tehue. Ien se kahi teka laha waheni i.

¹³Na tel seilon pahan ailei waliko tenen lialun, i kum ukekek Haeu totohongi i. Haeu kumahe pahan ailei saun lialun ma tin i kum tohongi haputai seilon ti ailei saun lialun. ¹⁴Puki lialui isiai namilokaha i tohongi kaha. ¹⁵Lialui namilokaha i neini kaha ape na kaha to ailele saun lialun, i selai xaxaweni kaha ti nenein ma wawahen ti Haeu.

¹⁶Teka soliai akikik ti Krai, kum halali hahani teka liai puluti amuto ka Haeu totohongi amuto ailei saun lialun. ¹⁷Haeu pate sawisawin wanen, aile ape hatesol waliko solian wanen i ahuma tetan. Haeu tel i tanomi lawe waliko xewan he maun. Hatesol xewan ien i sohisohia tuahe Haeu i kum sosohia. ¹⁸Ti soliai namilon i hani kako kakain salan lehe kako sohot natun masin ti hehin hatakaha natun. Ti lawe waliko Haeu tanomiwen, kako se teka i kilamiwen tetan lehe kako hana hatapo kako hahitake nenein tetan.

Hong matainai kakai Haeu ma puas usian

¹⁹Teka soliai akikik ti Krai, nameni konginiwa. Lawe hong aluawa seilon liai. Namiloi matainimua imat ti o kak. Kum leng kokosea.

²⁰Lengelenge i kum hasohotu uke saun solian ti Haeu pahan. ²¹Aile ape lioiwa saun tenen lialun ma hahien. Saun tenen ien pate kilan he tehu pon ie. Puas usiwa kakai Haeu ti i hanawen leilom. Na o aile ukek ien, kakai Haeu awai o ti kawatan ti lialui woum.

²²Kum tua hong lilioi kakai Haeu, puas usiwa. Tel na i hong kakai Haeu a kum puas usi, i tua puluti aliliake i. ²³Tel seilon na i hong kakai Haeu ape i kum aile usi, i masin tel seilon i paxai hosaun he kalas tuahe i kum aile na tenen hasoliai tanoman. ²⁴Ti i paxai kewa, i nahih maluhe hatapoen tanoman. ²⁵Tuahe tel seilon na i paxai aluini kakai Haeu, kakain ien hei aweisal ti usiai namili Haeu. Na tel seilon aile tatale ukek ien, tap tahi maluhei kakai Haeu ape i puas usi, Haeu aile hasolia hani i.

²⁶Na tel ukek i seilon ti lotuaii Haeu tuahe i kum kapiti uke lehon ailei kakain solian, i tua puluti aliliake i nake lotu tetan kumahe salan.

²⁷Na tel i ngahati hasolia teka akaik tap taman tinan ma hehin ti axoan matewen ma i huali laha kaui kawatan ape i kum aile saun lialun hanowi teka laha tahi kakai Haeu, tel seilon ien salan wanen i lolotui Haeu. Ape tel Tamakako Haeu namiloi ukek i seilon tuah ma lotu tetan pate salan.

Kum aile nenexi seilon

2 ¹Teka akikik ti Krai, amuto se kahikahi tel pate tuah tapein, tel Masiwi ti kako Jises Krai. Aile ape kum nenexi seilon ti na amuto aile hasolia hani laha.

²Namiloi paxaiwa na o aile tehu apuhain ape hua seilon nahima. Tel seilon kilan soxi puxuaun pate solian ma tel i tap soxi puxuaun pate lialun. ³Lalu, pamu o aile aluini hani tel puxuaun pamu solian. O ukek, “Toa he tehu totoan tuah.” A o hone tel puxuaun lialun ukek, “O tu talewa sai io.” Ma na o ukek, “Toa itan kapi aek.” ⁴Na amuto aile saun tenen ien i axi wasolamuto. Ti lialui namilomuto amuto namiloi ukek ka seilon teka, laha pamu tuah ti teka liai.

⁵Teka akikik ti Krai, hong matainiwa! Teteka seilon tap soxi teka liai paxai wasi laha, Haeu kilami laha lehe namilolaha xox tetan. Teka seilon ien Haeu neneini laha masin ti i kakanewen teka laha waheni i. ⁶Tuahe amuto kum aile aluini hani laha, amuto aile aluini mewenae hani teka kilan soxi. A teteka seilon ien aile halialu amuto. Laha lungei xoti amuto ape sului amuto hani teka masiwi ti axiamuto kawatan. ⁷Laha tin teteka laha kak halialu soliai axe Jises Krai, tetel Masiwi solian amuto kahikahin.

⁸Sawisawin wanen na amuto puas usi tenen nauna pate tuah ti Haeu tel Masiwi ti i ukek, “Waheniwa seilon liai hanowi ti o waheni aliake o.”

(Lev 19:18) ⁹Tuahe

na amuto aile hasolia hani teka seilon kilan soxi i xoini ti amuto aile hani teka liai, amuto ailewen saun lialun nake amuto xaputi tenen nauna ien.

¹⁰Na tel seilon i hong usi nauna ti Haeu tuahe i xaputi tenen, Haeu nam paxai ukek i masin tel i xaputiwen hatesol nauna. ¹¹Haeu tel i ukek, “Kum ailele saun lialun ti wawan hehin” ape tin i ukek, “Kum tetelei seilon.” (Exod 20:13-14) Kalak amuto tai aile saun lialun ti wawan hehin tuahe na amuto ulini ape telei seilon, amuto sohotuen tel ti xaputiai hatesol nauna ti Haeu.

¹²Nameniwa, na kakaiamuto ma puasamuto i kola tatahan hani seilon liai, Haeu tin i kola tatahan tetan ti i nam kolongeni saun ti amuto. Na amuto aile ukek ien, Haeu kum axi amuto kawatan ti lialui woumuto. ¹³Tuahe na amuto kum kola tatahan hani seilon liai, Haeu tin i kum kola tatahan tetan ti i nam kolongeni saun ti amuto ape i axi amuto kawatan ti lialui woumuto. Tatahan i xoini nam kolongeniai saun ti seilon, aile ape teka laha kola tatahan hani teka liai laha kum mamata taen Haeu nam kolongeni woulaha.

Xoxoi namil hani Haeu ma puasain solian

¹⁴Teka akikik ti Kraiss, na teka seilon ukek namilolaha xoxoan ti Jises Kraiss tuahe pupuasalaha i kum kola, teik namilolaha i kum huali laha. Haeu kum awai seilon tenen ien ti kawatan ti lialui woulaha. ¹⁵Namiloipaxaiwa na tel ti amuto tap puxuaun ma anan. ¹⁶Na masin o hone i ukek, “Haeu kapim ma i axi o puxux ma an,” tuahe o kum huali i, tap waliko solian o ailewen. ¹⁷Tin masin na namilom xoxoan ti Jises Kraiss tuahe pupuasam i kum kola, namil ti o hina tap pupuasan masin seilon maten.

¹⁸Tuahe teka ti amuto uke amuto namilo i ukek, “Seilon teka namilolaha xoxoan ti Jises Kraiss ape seilon teka puasalaha solian.” Nga kak pahoi ukek ka nga kum paxai tioi xoxoi namilomuto na amuto tap puasain solian. Tuahe nga kola uke hani amuto xoxoi namilok ti pupuasak.

¹⁹Amuto soh ka Haeu i telawe, kewak? Salan wanen. Tuahe teka spirit lialun tin laha soh ma laha mamata xexex Haeu. ²⁰Tap patumuto na masin amuto kum paxai tioi ka namilomuto ti Haeu tap pupuasan na puasamuto kum kola. Nga kola hani amuto ka namilomuto kumahe salan.

²¹Ala amuto tioi ka Abraham, tel tamakako ti matahaun, Haeu namilo i ukek i tel seilon sawisawin nake ti waliko ti i aile lokon ti i hani Haeu tel natun Aisak ape lehe i telei hani Haeu. ²²Aile ape paxai tioiwa ka xoxoi namili Abraham hani Haeu ma waliko ti i aile, lalu puas hukuma. Ti sale pupuasan i kola ka xoxoi namilon ti Haeu i poponowi hawane. ²³Ien se i kola ka kakain he pepai Haeu pate salan wanen ti i ukek, “Haeu namilo i ukek Abraham seilon sawisawin nake namilon xoxoan tetan.” (*Gen 15:6*) Ape ti leili pepai Haeu tin laha axai i lohi Haeu. ²⁴Ape amuto tuiwen ka Haeu namilo i ukek kaha seilon sawisawin na kaha kola hani i xoxoi namilokaha hetekie pupuasakaha.

²⁵Tin ala amuto tioi ka kalak Rahab tel hehin ti aweisal, Haeu namilo i ukek i sawisawin nake i muneni teka unau i Josua ti awai alato uke laha telei. I kola hani lato aweisal ti lehe lato alia mamahul. ²⁶Aile ape masin tupuakaha tap hanawaian na kaha mat, xoxoi namilokaha ti Jises se masin seilon maten tap pupuasan na tap puasain solian.

Sale hamaloinai lekokaha

3 ¹Teka akikik ti Kraiss, amuto tioi ka Haeu nam kolongeni woi teka hanau i seilon i xoini ti i nam kolongeni woi teka liai. Aile ape amuto kum soxosox teka ti hanau seilon. ²Kaha hatesol hina kaha sel ti saun tenen Haeu pahan. Tuahe na tel seilon i pon kapiti hasoliai kakaian, tin i pon kapiti hasoliai hatesol woun.

³Masin tehu kokole hoiho seilon hapuasa ti kapitiai tea huhuna. ⁴Tin masin waian. Kalak aupol kuin, kokolei kapitun i pon kapitiai waian usiai

namili tel huniwa. ⁵Ape lehokaha tin masin, i pon kapitai kakain. Kalak i pate kokol i pon aile hialalui seilon na kaha kak kakain lialun. Masin teik kokole nawal xoan i pon luiai lemaux hatehu.

⁶Lehokaha tin masin ah. Masin ti ah pon lui hialalui hatehu lemaux, lehokaha i pon ailei kakain ti hialalui seilon. Masin teik kokole nawal xoan pon i aile tehot ah lalap ape i lui hatehu lemaux, tin masin Satan hahika lehokaha ailei kakain lialun ape i kapiti hialalu hatapo namilokaha ma pupuasakaha.

⁷Kaha pon hamaloinai manihuh ma manixux tenen tenen ti ixux ma itax. ⁸Tuahe tap tel seilon i pon hamaloinai lehon halik na Haeu huali i. Seilon kum lioi uke kakain lialun na Haeu kum huali laha. Masin suhasuh i pon aile hialalui seilon, kakain lialun tin i pon aile hialualaha. ⁹Hina kaha hapuasa lehokaha sameni ai tel Masiwi Tamakaha ape hina kaha hapuasa ti sai hialalui seilon liai kalak Haeu tanomi seilon hetekie waliko ti leilokaha puki masin alia ti leilon. ¹⁰Aile ape sameni ai Haeu ma sai hialalui seilon i ahutama he au tehue. Teka akikik ti Kraiss, tenen saun ien kumahe wanen ewi. ¹¹Kan ti unum ma kan ti kanitax kumahe lalu ahutama tesoloe. ¹²Tea pau kum hahuama laku ape tea maia kum hahuama ul. Tin masin kanitax i kum hasohotu uke kan ti unum. Aile ape hapuasawa lehokaha ti ailei kakain solian ti hualiai seilon.

Namil tenen xewan salan i ahuma ti Haeu

¹³Na amuto ukek namilomuto xewan ma amuto seilon aneso, amuto kolawa ti pupuasamuto. Na amuto kum hanasanasake waliko ti amuto ailele, salan wanen namilomuto xewan. ¹⁴Tuahe na amuto lohaini seilon liai ma lawe amuto halepelep alia amuto, kum hanasanas ka namilomuto xewan nake woumuto kola puputa ti amuto. ¹⁵Saun ti halepelep ma loloha, Haeu kum namiloi ukek i ahuma ti namil xewan. Seilon teka laha usi lialui namilolaha lawe laha aile saun tenen ien. Laha namiloi ma aile waliko masin wanen ti spirit lialun. ¹⁶Seilon tenen ien lawe laha ahuxai namili Haeu ma aile saun lialun tenen tenen.

¹⁷Tuahe teteka laha hani Haeu kapiti namilolaha, i namiloi ukek namilolaha xewan ma laha seilon sawisawin wanen. Lawe laha aile hasolia wasole seilon, laha namiloi waximu seilon liai, laha hean ti lawe seilon, laha tahane seilon liai ma aile aluini hani laha, laha kum aile nenexi seilon ma aile pipisi. ¹⁸Seilon teka laha aile hasolia wasole seilon, laha sawateni saun tenen ien ape ti sale puasalaha kilan seilon aile saun solian.

Hani hatapoa Haeu tupuamuto

4 ¹Hilehile ma kakain ti hapatapat wasolamuto i sohotuma ia? I sohotuma ti lialui isiai pahamuto. Tesol waliko ien i he hilehil leili

namilomuto ma i ahuxai namili Haeu. ²Lawe amuto nahaini waliko tuahe amuto kum waxi uke, aile ape amuto telei teka laha titiehi amuto. Pahamuto isian wanen waliko ti seilon liai hina tuahe amuto kum waxi uke, aile ape amuto kak hapatapat ma amuto hil. Amuto kum uke nake amuto kum kamei Haeu. ³Tuahe Haeu kum hani amuto waliko tenen amuto kakamei i nake amuto kamea tuahe ti hamuamuaiamuto.

⁴Amuto teka amuto kum usi haeliel saun ti Haeu pahan, ala amuto ttoiwa ka teteka seilon laha waheni ailei saun lialun laha watakai hawane Haeu. Aile ape na tel ti amuto namiloi eliel usiai saun lialun i tin tel i watakai hawane Haeu. ⁵Kum nanamiloi ka kakai Haeu ti he pepaun tap salangawan ti i ukek ka Haeu pahan wanen kaha hana hatapoa namilokaha ma kuikaha hani hahitake nenein tetan. ⁶Teka Haeu neini laha, i huali laha ti usi hawanei saun tenen i pahan. Aile ape ti he pepai Haeu i kak ukek,

“Haeu namiloi watakai teka seilon ti hanasanas,
ape i huali eliel teka laha teheni aliake laha
ti usiai namilon.”

(Prov 3:34)

⁷Aile ape hana hatapoa amuto hani Haeu. Tu eliel hawanewa pahoiwai Satan lehe i aile lioi haputaiamuto ti ailei saun lialun. ⁸Towiahua ti lialui woumuto ape hong usiwa nauna ti Haeu lehe i sohot tel ngahatiamuto. Kum ailele saun lialun ti amuto ailele. Tu matuhawa ti Haeu, amuto teteka namilomuto uke huaik ti usian. ⁹Tang tahanewa nake ti lialui woumuto. Kum tua amumuke waliko ti tehu pon ie tuahe towiahua ti lialui woumuto ape usiwa Haeu. ¹⁰Teheniwa amuto lehe amuto usi hawane aweisali Haeu tel Masiwi ti kako ape i namiloi ukek amuto seilon tuah.

Kumahe pupuasakako nam kolongeniai woi seilon

¹¹Teka akikik ti Kraiss, kum kak hahialalu tel tel ti amuto. Na tel ti amuto howini hialalu tel akikin ahuma ti Kraiss, ien se i papahoxai nauna ti Haeu ma i namiloi ukek ka ewi na kaha kum usi nauna tetan. Na amuto ukek ka ewi na amuto kum aile waliko ti Haeu hahanau kaha, kumahe amuto hong usiusi Haeu ma amuto hana amuto nam kolongeniai woi seilon liai. ¹²Haeu se tetel haniakaha nauna ti usian ma nam kolongeniai woukaha. I pon awaiakaha ti kawatan ti lialui woukaha ma axiakaha kawatan. Aile ape kumahe pupuasamuto nam kolongeniai woi seilon liai.

Kum hanasanas

¹³Hongoa! Teku ti amuto kak hanasanas ukek, “Letu nga ku hani tehu taon lalap ape nga to ien ahang tehu lehe nga puas hasohotu hakila moni.” ¹⁴Kalahai o kak ukek ien? O kum ttoi waliko ti i luluainima letu

ma tin o kum tioi welui totonam ti tehu pon ie. Welui totonam masin axi ah. ¹⁵Amuto kak kewak, “Na Haeu pahan, nga to ahemu he tehu pon ie lehe nga aile tetenen ma na tenen io.” ¹⁶Tuahe na amuto kak hanasanan sale puasamuto, amuto ailewen saun lialun.

¹⁷Na tel seilon i kum aile saun tenen i tioi ka sawisawin tin i ailewen saun lialun.

Teteka kilan soxi a laha kum nam waxi nauna ti Haeu

5 ¹Hongoa! Seilon teka kilan soxi a laha kum nam waxi nauna ti Haeu, laha tang mamatawa nake kawatan lalap tunahi laha. ²Waliko solian ti laha i lialu hatapo ape sosolaha kokoros ani hialalu. ³Moniulaha kake samen puxitai. Tesol kake samen ien sului aliake laha nake i kola ka laha apuhini kueiniwen soxi ti laha halepelep. Masin ti ah lui hatapo waliko, tin Haeu axi laha kawatan. Kalak ape sikole Haeu kahui laha ti lialui woulaha, laha apuhini tatale soxialaha. ⁴Laha tai kahui teka puase leili kinelaha. Tangiai teka seilon ien ti upiai huhual i meiwun kapi Haeu, tel Masiwi tapein.

⁵Totonalaha ti tehu pon ie xuhai waliko tenen tenen tuahe ti hamuamuaialaha. Masin pou ang haxuxu i, a i kum tioi ka imuh seilon telei i, tin masin laha apuhini hakila soxi a laha kum paxai tioi ka imuh Haeu axi laha kawatan. ⁶Laha sului teka seilon ti tap huan hani teka masiwi. Ape sulusulu ti laha aile hina seilon sawisawin mat kalak teka seilon ien kum hil pahoi laha.

Kalak kawatan tunahi o, haxoxo tatalewa namilom ti Haeu

⁷Teka akikik ti Kraiss, kalak amuto tunahi kawatan, tu xox tatalewa atengi aliai tel Masiwi Jises Kraiss. Namiloipaxaiwa tel seilon seinia an. I to atetengi taun ti ahang lehe akah ux haxexei an he kinen. ⁸Amuto tin masin, atengi tatalewa ape hana hatapoa amuto hani Jises tel Masiwi nake aliaian ape i xohiwen.

⁹Teka akikik ti Kraiss, kum he wiwilik alia amuto lehe Jises tel Masiwi kum axi amuto kawatan. I tetel nam kolongenai woi seilon ape sikole i aliama.

¹⁰Nameniwa teka kuluiwai kakai Haeu. Lato kakaxi waliko hahitake axe Haeu tel Masiwi. Kilan seilon aile hialalu lato tuahe lato tu xox tatale usiai namili Haeu. Hanowiwa ti lato! ¹¹Amuto tioi ka Haeu amuke teka laha tu xox kalak kawatan tunahi laha. Amuto hongoen sale Job. Kalak i tunahi kawatan tenen tenen, xoxoi namilon ti Haeu i kum tapo ape imuh Haeu axi i waliko solian. Tetesol waliko ien i kola ka Haeu tahane hawane kaha seilon ma i se tel hualiakaha.

¹²Teka akikik ti Kraiss, tuai tesol waliko nga kakawen, nga kaxi haxewa hani amuto sale tuohain. Na amuto tuoha, kum kak ukekek kuinakei

Haeu ma na kuinakei tamamuto tinamuto ma waliko liai. Lawe kakawa kakain salan. Ti na amuto namiloi ukek “se,” tua kakawa “se,” ma na amuto namiloi ukek “kumahe,” tua kakawa “kumahe.” Na amuto kum aile usi, Haeu axi amuto kawatan.

Haeu hong teka namilolaha xoxoan tetan

¹³Na amuto hina kawatan, kameiwa Haeu huhual! Na amuto amuam, pak sameniwa i! ¹⁴Na amuto tinun, ilowiwa teka masiwi ti amuto lehe laha lotu huali amuto. Ape ti hahitake axe Kraiss hoi liai laha ahui amuto wel. ¹⁵Kameiwa Haeu hetekiewa xoxoi namilomuto ti Kraiss ape amuto ewi. Jises tel Masiwi haewia amuto. Na amuto tinu ti puki lialui woumuto, kola haniwa Haeu ka amuto watakai hawanewen tenen saun ien. Na amuto aile ukek ien Haeu oxoxi amuto ti kawatan ti lialui woumuto.

¹⁶Aile ape na amuto aile saun lialun ma talesi wasolamuto, amuto kak hasawi hetekiewa tatahan he tiamuto. Ape amuto lotu he huhualawa. Na amuto aile ukek ien, Haeu haewia leilomuto hetekie tupuamuto. Haeu hong teka laha aile usi saun tenen pahan na laha lotu kamei i huhual. ¹⁷Masin Elaija. I tuahe seilon masin kaha. Ti i lotu kamei eliel Haeu konginiai akah, i sohot usi kamekame tetan. Haeu kongini akah ti leili ahang toluhu tewaok. ¹⁸Imuh i lotu kamea hauxai akah ape salan akah ux. Taen ien hatesol an ti kin hua.

Neini aliakema tetel i tale tehiton hani Haeu

¹⁹⁻²⁰Teka akikik ti Kraiss, namiloi paxaiwa na tel tale tehiton hani Haeu. Amuto tioi kewak, na tel ti amuto neini aliake i, ti sale pupuasan tel seilon ien i kum selaia ti Haeu lian tehue ape Haeu oxoxi i ti kawatan ti mongohe lialui woun.